

CICLE “CREAR ESPAIS SEGURS PER PREVENIR LA VIOLÈNCIA”

Tallers per a mares i pares: “Stop malestar!”
6a trobada: Què podem fer quan identifiquem
relacions afectives que ens preocupen

Les activitats que apareixen a continuació han estat pensades perquè puguin implementar-se fàcilment seguint aquesta guia.

Hem fet un càlcul de temps per tal de poder planificar la sessió (90' en total). Es pot decidir fer el contingut complet o fer només una de les activitats.

En cursiva veureu veureu el text per adreçar-vos als i les participants.

Per a totes les trobades es proposa disposar les cadires en cercle, sense taules, deixant un ampli espai al mig on els participants puguin desplaçar-se amb comoditat.

6a trobada: Què podem fer quan identifiquem relacions afectives que ens preocupen

OBJECTIU PRINCIPAL DE LA TROBADA

Identificar riscos en les relacions afectives que estableixen els nostres fills i filles per parlar-ne i poder prevenir-los.

FRASE DEL DIA (aquesta frase estarà penjada en un mural i escrita en les llengües dels i les participants)

La nostra tasca com a mares i pares l'hem de dur a terme en un entorn cultural en què s'associa el benestar a tenir béns materials o a tenir popularitat i en el qual cada vegada es busquen remeis més instantanis per calmar el dolor psíquic, la tristesa o qualsevol de les dificultats afectives.

MATERIAL

Reproductor de música, projector, diapositives, el relat de la Pepa i en Pep, targetes amb símbols de masculí i de femení.

SALUTACIÓ I ACOLLIDA (15')

En arribar, procedirem com en els dies anteriors: ens saludarem, preguntarem com ha anat la setmana i si algú vol compartir, o què es recorda de la trobada anterior. També podem llegir la frase del dia i observar si falta algú.

Avui ens preguntarem com estem funcionant com a grup. Es respecten les opinions de tothom? Algú s'ha sentit malament en algun moment? Què és el que ens està ajudant a sentir-nos com a grup? Què ens fa sentir bé? Ara ja "hem passat l'equador" i només ens queda aquesta trobada i dues més (més una que farem uns mesos més tard). Hi ha alguna cosa que voldríem que fos diferent en aquests dies que ens queden? Hi ha alguna idea que voldríem compartir i que no hem trobat el moment de dir-la? Hi ha algun tema que potser no podrem tractar i és del vostre interès?

RELAXACIÓ (5')

Procedirem com el dia anterior. *Avui també posarem atenció a identificar aquelles parts del cos que sentim com a més tenses i procurarem relaxar-les cada vegada que expirem. No farem l'exercici de tancar el puny i deixar-lo anar, sinó que ens concentrarem a relaxar cada part del cos.* Podem repetir l'exercici demanant que cadascú emeti un so vocàlic (el que vulgui i en la tonalitat que es prefereixi) al moment de treure l'aire tot mirant d'allargar tant com es pugui l'expiració.

ACTIVITAT PRINCIPAL (45')

Introducció: Presentarem l'objectiu de la trobada. *Avui explicarem un conte que ens permetrà identificar algunes característiques de relacions que estan en la base de la violència de gènere. Identificarem comportaments que són senyal d'una relació de domini, d'abús o de submissió envers una altra persona, però també aquelles que amaguen i normalitzen petites violències que és molt fàcil que ens passin per alt. Es tracta de la història de la Pepa i en Pep (de la Carmen Ruiz Repullo) que ens permetrà veure com podria ser l'inici d'una relació de violència de gènere entre un noi i una noia que estan començant a ser parella. Es tracta d'una història basada en situacions molt corrents, que ens pot ajudar a identificar les característiques de les relacions de domini i violència* (font: <https://www.youtube.com/watch?v=hJ4CmoFX8bk> i <https://www.google.com/search?client=firefox-b-e&q=el+cuento+de+Pepe+y+pepa#fpstate=ive&vld=cid:f87c99c6.vid:lpabDdQN08.st:0>).

Primera part. Explicarem el conte de la Pepa i en Pep (si ho preferim, el podem projectar). Mentre l'expliquem, tindrem projectada una diapositiva interactiva on es mostra l'escala de la violència de gènere: allunyament de les amistats, control per mòbil, abandonament d'interessos i de les aficions, control de contrasenyes de les aplicacions i les xarxes socials, control sobre la manera de vestir-se i d'arreglar-se, canvi en la manera de ser, control sobre activitats (renúncia al lleure personal), separació familiar, sotmetiment en les relacions sexuals. Anirem activant la presentació a mesura que esmentem al llarg del relat cadascun dels esglaons d'aquesta escala. En acabar el relat, explicarem perquè la Pepa queda atrapada en la relació amb l'ajuda de la història de la granota que podia sortir de la cassola i la granota que quedava atrapada i, també, amb l'ajuda de la mateixa diapositiva. Si ens sembla oportú, podem mostrar la diapositiva següent on s'explica gràficament la diferència entre violència de gènere, violència psicològica, violència física, violència sexual i violació (les diapositives següents només són de suport per als talleristes). (15 minuts)

Segona part:

- Repartirem a l'atzar petites targetes on hi ha el símbol de femení o el de masculí (n'hi haurà el mateix nombre de cada). Cadascú n'agafarà una. Disposarem les cadieres en dues rotllanes concèntriques. Demanarem que tothom qui tingui el símbol femení s'assegui al cercle central i qui tingui el masculí s'assegui al cercle exterior.
- Durant 10' els participants del cercle central hauran de discutir què podria fer la família de la Pepa per ajudar-la. Els participants que estan al cercle exterior hauran d'escollar amb atenció.
- Durant els 10' següents, els participants que estaven a l'exterior seuran al centre i faran el mateix però pensant què podria fer la família d'en Pep per ajudar-lo a ell.

continuació

Tercera part: Es formarà un únic cercle. Es demanarà si, en escoltar als altres, han sentit que estaven d'acord en el que deien, si discrepaven o si haurien afegit alguna idea. Ens centrarem en el cas concret de la Pepa i en Pep. Es facilitarà que pugui sorgir un debat informal sobre com des de la família de l'un i de l'altre podien oferir un entorn segur que ajudés a evitar el desenvolupament d'una relació perillosa, plena de petites violències que passen inadvertides, i també com podrien ajudar-los a sortir-ne. Intentarem donar el màxim possible la veu als participants i procurarem intervenir el mínim; ens limitarem a reconduir la conversa cap a l'objectiu. (10 minuts discussió en plenari)

ESPAI DE REFLEXIÓ EN CERCLE (entre 15')

Procedirem com en els dies anteriors.

Aquest cercle anirà cap a l'esquerra i el dedicarem a veure si el relat sobre el qual hem treballat ens ressona i ens fa pensar en alguna situació viscuda pels propis fills i filles.

Primer deixarem un temps prudencial perquè es facin aportacions lliurement. Si hi ha silenci, no ens precipitem a dir res.

Si passat alguns minuts el grup segueix sense parlar, podem plantejar algunes de les preguntes següents:

- Com ens ha deixat aquesta història? Per què?
- La nostra manera d'educar pot facilitar que un fill o una filla caiguin en una relació de submissió o la provoquin?
- Com hauria de ser una educació que proporcionés experiències protectores que els ajudessin a reaccionar davant les relacions tòxiques o a no promoure-les?
- Un fill o una filla homosexuals estan més exposats a patir violència?
- Com podem ajudar a identificar una relació tòxica o una violència soterrada?
- Ens resulta difícil parlar amb els nostres fills i filles sobre les situacions que es recullen en el relat de la Pepa i en Pep?
- Hem viscut en pròpia persona situacions com les del relat en algun moment de la nostra vida?
- Si hi hem passat, hem trobat suport? Quin tipus de suport?
- Si hem superat alguna relació de tipus tòxic o violenta, què ens ha ajudat a sortir-ne?
- Haver viscut algun episodi de violència o alguna relació tòxica ens crea alerta i ens espanten les relacions que poden tenir els nostres fills? Podem deixar-los espai perquè facin la seva experiència sense interferir amb les nostres pors?

Reflexió final:

La frase d'avui ens parla de buscar "remeis instantanis per calmar el dolor psíquic, la tristesa o qualsevol de les dificultats afectives". Moltes vegades es provoca o es cau en una relació de domini o de submissió precisament per això perquè els nostres fills i filles poden sentir, en un moment de dificultat, un desig imperant de calmar el seu dolor interior. Per tant, hem de trobar maneres d'educar que resultin protectores: educar en l'esforç, posar límits clars que donin seguretat –com vam veure el dia anterior–, desenvolupar la confiança, evitar que els fills i filles caiguin en situacions de soledat, procurar que se sentin acompanyats i escoltats, que tinguem en compte què representa l'etapa de l'adolescència, com vam veure en una altra trobada, que els parlem de manera adequada, com també vam treballar un altre dia. És important que reforcem la seva autoestima perquè tinguin recursos per no caure en xantatges, amenaces o relacions abusives. Però sobretot, si en algun moment queden atrapats en una relació que els fa mal o que fa mal, no els podem deixar sols i sempre, sempre, sempre els hem d'oferir la mà.

ACTIVITAT ENERGITZANT (5')

Demanarem un voluntari o voluntària. Li demanarem que representi amb mímica un dels esglaons de l'escala de la violència de gènere. Els companys i companyes l'hauran d'endevinar. Qui l'en devini, en representarà un altre. Seguir em fent el mateix fins que s'hagin representat tots els esglaons o fins que se'ns acabi el temps disponible.

RONDA DE TANCAMENT (5')

- Recordarem que ja només ens queden un parell de sessions (més una que farem al cap d'uns mesos). Podem convidar a pensar alguna activitat o alguna idea per dur a terme el darrer dia.
- Explicarem que el tema del proper dia serà "Com podem prevenir i actuar davant les conductes de risc".
- *Com sempre, recordeu que és important no perdre la continuïtat del taller i que cal venir. És un privilegi poder venir. Si malgrat tot no podeu venir, cal que aviseu (donar telèfon de contacte). Si sorgís algun inconvenient, penseu si podríeu comptar amb algú perquè poguéssiu venir sense faltar.*

TEMPSTOTAL: 90 MINUTS

Taller 6

Material per a l'activitat principal

Els esglaons de la violència de
gènere

Els esglaons de la violència de gènere

Control
Domini
Submissió

Consentir
relacions
sexuals

Separació
familiar

Renúncia
al lleure
personal

Canvi en
la manera
de ser

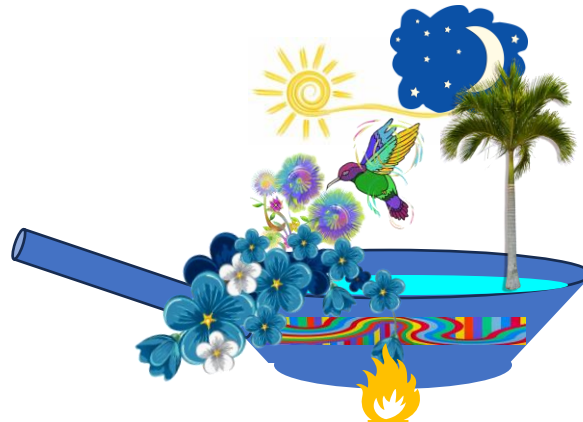
Control
manera
de vestir

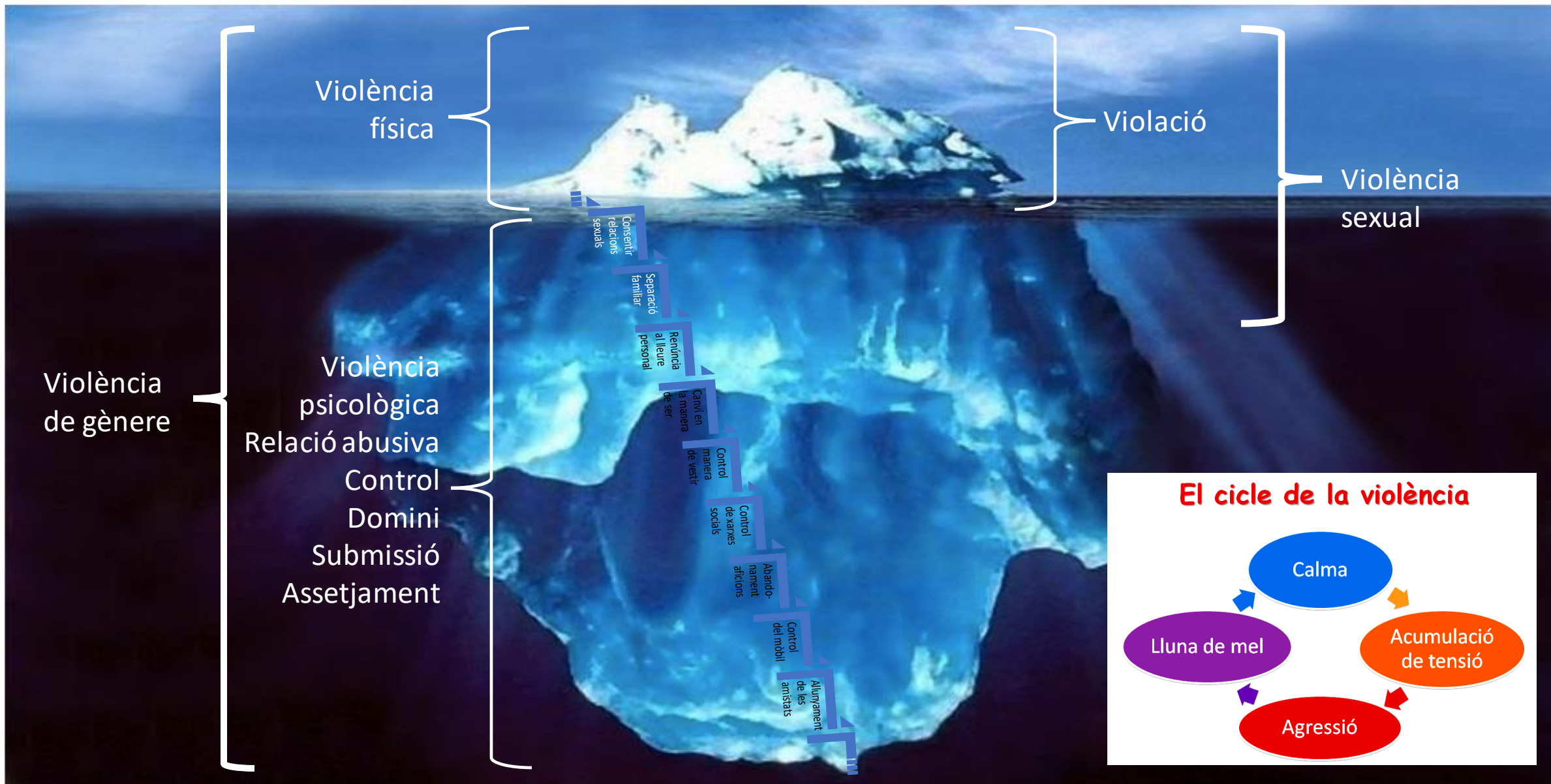
Control
de xarxes
socials

Abando-
nament
aficions

Control
per mòbil

Allunyament
de les
amistats

Tàctiques de les persones dominants per aconseguir atenció

- Fer desconfiar de les persones significatives: amistats, família...
- Menysprear en els altres --amb paraules, mirades o gests-- la manera de ser, de parlar, de riure, de vestir...
- Fer xantatge emocional (*“Això vol dir que no m’estimes i tant que t’estimo jo!”*)
- Tergiversar i manipular situacions
- Fer dubtar l’altre quan ha pres una decisió de manera autònoma sense consultar-la-hi

Com prevenir una relació de submissió i sortir-ne a temps

- Envoltar-nos de persones que ens respectin i ens facin sentir a gust al seu costat
- Decidir a qui volem estimar i a qui volem al nostre costat és cosa nostra
- Una retirada a temps, encara que ens provoqui sofriment, a la llarga és una victòria
- Prendre consciència de si les nostres necessitats afectives estan ben cobertes
- Si ens sentim poca cosa i cerquem afecte a qualsevol cost, és que estem en risc i ens convé demanar ajuda especialitzada
- Recordar que l'amor no fa mal
- Recordar que per amor NO tot s'hi val

Com identificar una relació negativa

1. No sents que pots comportar-te tal com ets i et veus forçat a fingir quan estàs al costat d'aquesta persona perquè et tracti com et mereixes.
2. No accepta els teus amics i intenta fer-te entendre que no són bons per a tu i que mereixes molt més.
3. No li agraden els teus passatemps. Quan li expliques aquelles coses que t'agrada fer durant el teu temps lliure et diu que perds el temps.
4. Comences a mentir als teus amics, els quals veuen que aquesta persona és negativa per a tu. Intentes defensar aquesta persona quan en el fons saps que no t'agrada gaire tenir-lo al teu costat.
5. Quan passes un mal moment desapareix. Li envies missatges, el truques, el vols veure...però desapareix. A més a més si li expliques els teus problemes, et dirà que són fàcils de superar i que no cal exagerar.
6. S'enfada amb tu per qualsevol ximpleria. Intentes explicar que no volies ser desagradable i aquesta persona acaba aconseguint que pensis que tota la culpa és teva, quan en realitat no has fet res dolent.
7. Menysprea els teus sentiments quan intentes obrir el teu cor. No sap acceptar que ploris o somriguis, no et vol de cap manera, i això a tu t'afecta negativament.
8. Comences a perdre el contacte amb la gent que estimes. Primer intentes seguir mantenint el contacte amb aquestes persones, però per por a aquesta persona s'enfadi comences a allunyar-te.
9. Oblida sempre les coses que són importants per a tu i això fereix els teus sentiments a poc a poc.
10. Ets l'única persona d'aquesta relació que es compromet en moltes coses i deixes de fer coses per ajudar aquesta persona quan ho necessita.
11. A vegades critica les coses noves que intentes fer i decideix que vol que siguis igual que sempre, que no cal canviar.
12. Et sents gairebé sempre culpable, facis el que facis. I no perquè facis alguna cosa malament, sinó perquè saps que qualsevol cosa farà que aquesta persona s'enfadi.
13. Et sents controlat per aquesta persona que vol saber què fas en tot moment.
14. Comences a preguntar-te com seria la teva vida si aquesta persona no estigués al teu costat.
15. Et guardes les coses que et molesten d'aquesta relació per evitar problemes.
16. Perds la seguretat en la teva persona quan estàs al seu costat.
17. Perds el control de les teves pròpies decisions quan estàs al costat d'aquesta persona i et sents amb ganes de no fer res.
18. Critiques amb por aquesta persona amb algun dels teus millors amics per desfogar-te.
19. No entens com és possible que hagi deixat entrar en la teva vida una persona així.
20. Penses moltes vegades al dia en aquesta persona i no t'agrada fer-ho.

FONT: <https://www.adolescents.cat/noticia/46371/20-senys-ajudaran-evitar-relacions-toxiques-sempre-mes>

Taller 6

El conte de la Pepa i en Pep (basat en el relat de Carmen Ruíz Repullo)

Aquesta és la història d'una noia de 16 anys, la Pepa, i un noi de 19, en Pep. Fa unes setmanes que han començat a sortir junts.

Arriba un divendres i en Pep pregunta a la Pepa què faran a la tarda. La Pepa li diu que ha quedat amb unes amigues, la Paula, l'Andrea, la Raquel...

– Ostres, tia!, diu en Pep. Una altra vegada amb aquestes! La Paula té una fama de porca per tot el poble! Jo no tinc ganes que hi vagis perquè es pensaran que ets com ella! I la Raquel és la que t'infla el cap de que no t'estimo i jo què sé què més! Que si soc un cabronàs i bla, bla, bla... Jo tinc ganes que estiguem tots dos sols.

– No t'ho prenguis així, no et preocupis, ja els enviaré un WhatsApp i els diré de veure'ns un altre dia.

Això fa que la Pepa comenci a davallar per l'escala enganyosa de la violència i baixa l'esglaó de l'allunyament de les **amistats**. Però és que, a més, els Peps d'ara són molt subtils i resulta que se'n van a veure les amigues i es fiquen amb elles tan com poden de manera que aquestes, quan veuen la Pepa, li diuen "Tia, tu no vinguis més amb aquest que ens talla el rotllo!". La Pepa, davant d'això, no sap què fer. Per dins es diu "Li dic al Pep que les meves amigues no l'aguanten?". Al final, decideix callar i a poc a poc va deixant d'anar amb les amigues.

Però a continuació, la Pepa baixarà un altre esglaó, el del control del **mòbil**. Resulta que en Pep li envia cada dos per tres un missatge de WhatsApp, però no per saber com està sinó per saber on està i amb qui està. La Pepa no ho viu com una mostra perillosa de gelosia sinó que ho viu com una prova de que està penjat per ella i fins i tot això la fa sentir bé.

– Pepa, amb qui estàs?

– Pep, que ja t'he dit que havia de fer el treball de literatura.

– Però ja fa tres hores que estàs fent aquest treball. Amb qui estàs?

La Pepa fa una *selfie* en què surt ella i les seves amigues a casa d'una d'elles i l'hi envia.

Ell es justifica dient-li que una de les noies amb qui havia sortit li posava banyes quan deia que anava a estudiar.

La Pepa pensa que en Pep fa tot això perquè l'estima i baixa un altre esglaó que la submergeix una mica més en un camí cap a la dependència de la relació.

Després resulta que la Pepa vol apuntar-se a dues activitats que li fan molta il·lusió, vol fer futbol i zumba. Un dimarts, que és el dia en què ha començat a fer futbol, la truca en Pep i li diu:

– Xurri, què fas?

– És dimarts, ja saps que ara vaig a futbol. M'estic preparant la motxilla.

– Tia, és que estic avorrit...

– Doncs si vols, vina a casa i m'acompanyes fins a futbol.

Arriben al club esportiu i la Pepa s'adona que al Pep li canvia la cara.

– Pep, què et passa?

– Mira és que jo volia parlar amb tu. Tu estàs bé amb mi?

– Sí, clar.

– És que jo estic pillat per tu, estic molt enamorat , però veig que tu vas a la teva bola, al teu rotllo. No estàs tan enamorada com jo de tu...

– Però Pep, què dius? No t’emparanoïs, que jo estic bé amb tu...

Llavors la Pepa s’adona que parlant, parlant... ja han passat 20 minuts d’entrenament i diu:

– Osti! Potser ja no val la pena que entreni. Em fa pal que tothom vegi que arribo tan tard.

Ara resulta que en Pep acompanya la Pepa cada dimarts i cada dijous a les activitats que fa. I un dia es presenta amb una cara llarga com si estigués trist i deprimit.

– Però Pep! Què t’ha passat?

– Uf.... És que m’he barallat amb els meus pares. Estic ratllat. No vagis a zumba avui, queda’t amb mi, no em deixis sol.

Com que la Pepa ha estat educada per a agradar, es queda amb ell per agradar-lo.

Un altre dijous en Pep va a recollir la Pepa amb el cotxe.

– Pep, però com és que vens amb el cotxe, si el centre cívic està a pocs minuts.

– Mira és que havia pensat anar a comprar-me unes bambes al centre comercial abans que s’acabin les rebaixes (hi ha més dies de rebaixes, però resulta que ha decidit justament anar-hi en dijous, el dia que ella té zumba).

–....

– Va, per què no vens amb mi? Així passem la tarda junts...

Al final en Pep convenç la Pepa perquè l’acompanyi.

Es van repetint situacions com aquestes setmana rere setmana i, al final, la Pepa es desapunta de les activitats que havia començat a fer. Amb això en Pep aconsegueix que els dimarts i els dijous siguin per a ell.

La Pepa baixa un esglaó més, el de l’abandonament de les **aficions**.

Un altre dia, estaven al parc i en Pep explica a la Pepa que la “nòvia” del seu amic Juanma li ha explicat que li ha fotut banyes per Instagram.

– Jo ja t’ho dic, Pepa, les xarxes socials no ens portaran més que problemes. Per això jo només tinc el WhatsApp. Em fa pal que tinguis Instagram i que et pugui seguir un fill de puta.

– Home... jo si hi ha algú que em vol seguir i no el conec el bloquejo!

– Això és el que tu em dius... però potser no bloqueges tothom... Com que no em deixes veure res, potser és que m’amagues alguna cosa...

La Pepa, perquè vegi que no l’enganya, li ensenya el mòbil:

– Té, no pateixis. Mira tot el que vulguis...

En Pep agafa el mòbil de la Pepa i comença a tafanejar els grups de WhatsApp.

– Pepa! Però com és que estàs en aquest grup? Aquí només hi ha tios que volen lligar... Has de sortir d’aquí. I perquè tens aquesta foto teva a l’Instagram? L’has de treure. I perquè poses aquest comentari a la foto d’un tio?

– ...

– No estic segur que no m’amaguis res, si em tinguessis confiança de veritat em donaries totes les contrasenyes de les teves aplicacions.

I la Pepa li dona les contrasenyes de les xarxes socials.

A poc a poc, la Pepa va deixant de fer-les servir i s’anirà distanciant dels seus contactes i de la xarxa àmplia d’amistats, tant necessària en l’adolescència.

Amb això, la Pepa ja ha baixat l’esglaó del control de les **xarxes socials**.

Ara els Peps ja no diuen allò de “m’agrada més que vagis amb faldilles”. Ara la cosa és més rebuscada. Resulta que un dia en Pep li diu a la Pepa:

– Pepa que un amic meu que va al teu insti no para de dir-me “Pep, que no està bona ni res la teva nòvia! Va amb uns modelets i es mou d’una manera que està que te la tiraries”, i coses per l’estil. I jo em pregunto, tu a l’institut a què vas? A estudiar o a què vas? A provocar? És que jo no sé perquè et poses aquesta roba... I no sé perquè et pintes i et pintes així... Quan estiguis amb mi, molt bé... però a l’insti...

I la Pepa va canviant la seva manera de vestir-se i d’arreglar-se per evitar les baralles amb en Pep. I ja tenim que la Pepa ha baixat un esgló més, el del canvi en la **manera de vestir**.

Un dia, la Pepa havia sortit amb en Pep i van passar per davant d’un bar on hi havia moltes de les seves amigues. Quan aquestes la van veure, la van saludar amb alegria:

– Tia, Pepa! Que estem aquí!

– Xaturri!

La Pepa s’hi va acostar.

– Pepa! Quan de temps!

– Quina alegria de veure’t! Que guai!

– Sí! Que xuli! Jo també m’alegro molt de veure-us!, els contestava ella.

En Pep no s’hi acosta i se les mira des de lluny amb cara de pomes agres.

Després d’abraçar-se i saltar d’alegria, la Pepa els diu que se’n va perquè en Pep l’està esperant. Quan torna amb en Pep, ella li diu:

– Home, ja està bé! Hauries pogut venir a saludar-les. No sé perquè t’has hagut de quedar aquí plantat com un estaquirot com si no les coneguessis... Que són les meves amigues! I encara que no les coneguessis... Que anàvem junts!

– Les teves amigues? Però si sembles idiota quan et poses així! La propera vegada que jo et vegi fent el gilipolles d’aquesta manera, que si un petonet per aquí, un petonet per allà, fent aquests saltats de nenes estúpides, jo me’n vaig!

I està clar, cada vegada que la Pepa es torna a trobar les amigues ja no les saluda tan efusivament, cada vegada controla més el seu comportament i, a poc a poc, s’hi va distanciant i va deixant de saludar-les. I ja tenim la Pepa baixant un esgló més, el de la **manera de ser**.

Un altre dia, quan es troben, la Pepa li explica molt contenta al Pep que amb l’institut faran un viatge de final d’estudis a Mallorca. En Pep, que no va a l’institut li diu:

– Tu mateixa...

Ras i curt. Amb això n’hi ha prou.

Quan la Pepa torna a l’institut diu:

– A mi no m’apunteu al viatge perquè jo no hi aniré.

– Pepa! Però que dius!, li responen els companys.

– Com és que has canviat d’idea?

– Mira, si fos a un altre lloc, hi aniria, però a Mallorca jo ja hi he anat, es defensa ella.

– Profe, que això que diu és una excusa! És que el “nòvio” no vol que hi vagi! Ha, ha!

– Però que dius! Tu de què vas? Tu no t’hi fiquis!

I ja tenim la Pepa baixant un esgló més, el de la renúncia als **espais de lleure personal**.

Resulta que a casa la veuen molt canviada i la mare li comença a dir.

– Pepa, des que vas amb aquest noi que no sembles la mateixa.

–

– No sé si és molt bona influència per a tu. Gairebé no el portes mai a casa, cada vegada se't veu més seriosa i sembles més trista...

– Mama, vols fer el favor de callar! Tu ja no et recordes de quan tenies la meua edat, o què?

– Quan jo tenia la teua edat era una noia molt alegre i no anava amb nois com aquest.

– A no? Potser és que anaves amb nois que no t'estimaven.

– El teu pare sempre em va estimar i em va respectar.

– Ah! I a mi en Pep no, oi? Doncs perquè ho sàpigues, ell està bojament enamorat de mi. No et vull sentir més, no em tornis a dir aquestes coses.

Després d'escenes com aquesta, quan la Pepa veu en Pep, li diu que ja no suporta més la seva família, que no l'entenen i que no la deixen en pau. En Pep li diu que la seva família no li agrada gens i ja no van mai a casa de la Pepa. Amb la qual cosa, la Pepa baixa l'esglaó següent, el de la **família**.

Ara ja porten quatre mesos i en Pep voldria tenir relacions sexuals amb la Pepa.

– Pepa, va, a mi m'agradaria que ho féssim... i que féssim això i allò... els meus amics ho fan...

– Pep, m'agradaria que em donessis una mica més de temps, encara no em sento segura...

– Si m'estimessis ho faries. Si no et sents segura és perquè no estàs segura d'estimar-me.

I què en penseu? La Pepa acceptarà de tenir relacions sexuals?

La Pepa li diu que naturalment que l'estima i accepta tenir relacions sexuals sense sentir-se preparada i sense tenir-ne ganes. I, en arribar en aquest punt, baixa un esglaó més, el de les **relacions sexuals**.

La Pepa seguirà baixant esglaons? Fins ara ha baixat tots els esglaons de la violència de gènere que no comportaven violència física, però està a punt de baixar aquest darrer esglaó, el més visible de tots. Només és un esglaó, però ella ha baixat tots els previs per arribar-hi, esglaons que amb prou feines veiem i que fàcilment ens passen desapercebuts. Tots aquests esglaons silenciosos, sense violència física, són violència de gènere.

FONT:

<https://www.youtube.com/watch?v=hJ4CmoFX8bk>

<https://www.google.com/search?client=firefox-b-e&q=el+cuento+de+Pepe+y+pepa#fpstate=ive&vld=cid:f87c99c6,vid:lpaabDdQNO8,st:0>